

Les danseuses du Ballet national hongrois que l'on pourra applaudir ce soir à la salle Saint-Exupéry. (Photo J. A., Marignane)

Kecskeméti táncosok Kelet-Törökországban

Vásári forgatagban a Fekete-tenger partján

Utazni jó, gyönyörű tájakon felejthetetlen élmény. Jugoszlávia, Bulgária, Törökország vonzó látványosság, a Kecskeméti Néptáncgyűttes tagjai azonban a jövőben kétszer is meggondolnák, hogy autóbusszal, forró nyáridőben nekivágjanak egy csaknem kétezer kilométeres útnak.

A MESZÖV és az Erdei Ferenc Művelődési Központ közös fenntartásában működő együttest meghívták a samsuni fesztiválra. A Fekete-tenger partján elterülő modern nagyvárosban sok ezer külföldi keresi fel évente a nyári vásárt. Ennek vonzerejét növelik a világ minden részéről meghívott folklóregyüttesek.

Egyszerre négy csoportot látnak vendégül. Ezek minden este közös műsort adnak az ottani kasszinó nagytermében. Elvárják, hogy vendégeik minden este más összeállítást mutassanak be, újdonsággal is meglepjék a mindig zsúfolt nézőteret. A most Szeverényi Anikó vezetésével felkészült Kecskeméti Néptáncgyűttes nagyszerűen helytállt, noha a háromnapos utazás és az iszonya-

tos hőség alaposan megviselte a 44 tagú kulturális küldöttséget.

Az esti programokon kívül, a menettánc-bemutatók és a hatalmas vásárterület különböző pontjain elhelyezett alkalmi színpadokon kért fellépések alaposan igénybe vették az együttest. Szerencse, hogy napközben a Fekete-tenger partján hűsölhettek, fűződhettek. Sétálgattak a kelet-törökországi nagyvárosban. Sokuknak feltűnt, hogy még a modern panelházak is törökös hangulatúak.

A csoportot vezető Bedő Tibor, MESZÖV-elnökhelyettes, és Sajtos Géza, az Erdei Ferenc Művelődési Központ igazgatója egyaránt hasznosnak minősíti a kétételes vendégszereplést. Lelkes taps köszöntötte a Hegedűs Együttes muzsikájára táncoló magyar fiatalokat. Alaposan megfigyelték a velük egyidőben meghívott szaúd-arábiai, ciprusi és lengyel csoport műsorát, ami szakmai tapasztalatcserének sem utolsó. Becslésük szerint legalább tizenötezer törököt, turistát hódított meg a kalocsai mars, a kecskeméti csárdás.

H. N.

Unkarilainen kansantanssiryhmä aloitti esiintymiset

Hyvinkään ystävyyskaupungista Unkarin Kecskemétistä saapunut nuorten kansantanssiryhmä aloitti kiertueensa vauhdilla. Lauantaina ryhmä esiintyi Helsingin Linnanmäellä ja maanantaina jatkettiin Sahanmäen palveluksessa.

Unkarilainen kansantanssi on lennokasta katseltavaa. Värikkyyttä esitykseen lisäävät tanssijoiden kansallispuvut ja rytmikäs musiikki. Ryhmä esittää Hyvinkäällä kokoelmaohjelmaa, joka koostuu lähinnä Karbaattien laakson tansseista.

Kecskemét Ta'ncegyüttesilla on kotimaassaan oma harjoitussali ja toimisto. Molemmat Suomeen tulleet ohjaajat tekevät työtä kokopäiväisesti. Suomessa esiintyvä ryhmä on koottu viides-

tä eri kansantanssiryhmästä, ja nuoret ovat iältään 12–16-vuotiaita.

– Tätä ohjelmaa harjoittelimme yhdessä toukokuun alusta lähtien. Lapset ovat eri-ikäisiä ja eri ryhmistä, joten heidän harjoitustaustansa vaihtelevat, kertoo lastenryhmän ohjaaja **Rita Szabo Bedocs**. Hänen aviomiehensä **Josef Bedocs** on koko seuran taiteellinen johtaja.

Vuorovierailuilla ympäri maailmaa

Kecskemét Ta'ncegyüttes on kiertänyt esiintymässä ympäri Eurooppaa.

– Käymme yleensä ulkomailla kerran vuodessa. Olemme olleet Sveitsissä, Saksassa, Ranskassa...

Rita Bedocs on Suomeen tulleen ryhmän tanssillinen ohjaaja, ja hänen miehensä Josef Bedocs toimii koko Kecskemét Ta'ncegyüttesien taiteellisena johtajana.

Perinteiset unkarilaiset tanssit ovat vauhdikkaita ja iloisia.

yhteensä meillä on vuodessa noin 100 esitystä, Swabo Bedocs selittää.

Myös Hyvinkään Kansantanssijat esiintyy paljon ulkomailla:

– Viimeisimpiä ovat Japanin, Viron ja Unkarin matkat. Listalta löytyy myös Turkki, Espanja,

Hollanti, Ruotsi ja paljon muita, luettelee ohjaaja **Riitta Pohjasniemi**.

– Harrastajien lukumäärä on jo sadan paremmalla puolella. Lapsiryhmiä meillä on viisi, noin 4–16-vuotiaita, ja aktiivisia aikuisharrastajia ehkä parikym-

mentä.

– Meillä käy myös usein vierailuvia ryhmiä, tämä toimii sellaisella vastavuoroisuusperiaatteella, kertoo **Hannele Monto**, joka toimii myös ohjaajana Hyvinkään Kansantanssijoissa.

A Kecskemét Táncegyüttes

Az 1976-ban alakult Kecskemét Néptáncegyüttes csak nemrégiben – néhány éve – változtatta nevét Kecskemét Táncegyüttesre. Sokan még mindig a régi nevén ismerik és emlegetik, így szerepel az együttes a Nemzetközi Kodály Fesztivál programfüzetében is.

– Pedig óriási a két név között a különbség – véli **Bedőcs József**, az együttes művészeti vezetője – egyrészt a néptáncba könnyű belehallani az „i” betűt, s így könnyen népi tánc lehet belőle, amit a szakember nem szeret, mert azt jelenti, olyan mintha néptánc lenne... Pedig a tánc, amit mi művelünk, nem olyan mintha, hanem az. Néptánc. Ugyanakkor a néptánc együttes elnevezés behatárolja, mivel lehet és mivel nem lehet foglalkozni. A tánc együttes elnevezés egy minőséget meghatározva lehetővé teszi, hogy mindennel foglalkozzunk. Igaz, mi ritkán élünk ezzel a lehetőséggel, kivételes alkalom, ha valami mást mutatunk be. A polgármesteri bálon idén januárban palotást táncoltunk.

– *Meghívást kaptak Köncsőgpusztára, a Játék határok nélkül kecskeméti fordulójának nyitófogadására is, ahol lakodalmast mutatnak be a vetélkedő résztvevőinek. Szívesen vállalták a feladatot?*

– Nagyon örülünk, hogy a város önkormányzata egyre gyakrabban kéri fel a Kecskemét Táncegyüttest a protokolláris rendezvényeken történő szereplésre. Így alkalmunk van megmutatni, mit tudunk. Köncsőgpusztán lakodalmast adunk elő, ez persze nem vetekszik egy minősítő versenyre készített prog-

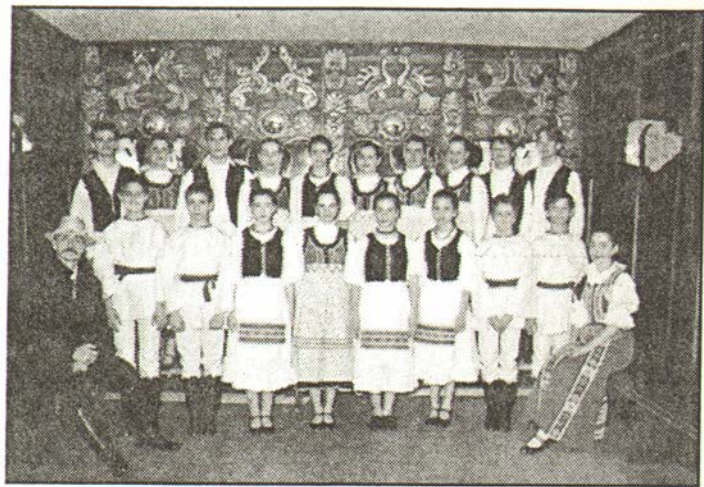
rammal. Számunkra ez egy idegenforgalmi műsor. A polgármesteri bálon, amelyen palotást táncoltunk, sem kértünk fellépti díjat, mert ez megtiszteltetés volt számunkra. A köncsőgpusztai szereplést is megtiszteltetésnek vesszük.

– *Kérem, mutassa be az együttest!*

– Ez amatőr csoport, amelynek otthona és fenntartója az Erdei Ferenc Művelődési Központ, s így közvetve a város. A művelődési központban zajlik az életünk. Adottak a feltételek, amelyek lehetővé teszik, hogy dolgozhassunk. Van egy próbatermünk, amelyet bármikor használhatunk, és kellő szervezéssel az egész ház a rendelkezésünkre áll. A táncegyüttes 110–120 főből áll. Korosztályonként öt csoportban dolgozunk. Hetente kétszer, külön próbál minden csoport. Az általános iskola első három osztályába járó gyerekek a „Csigabiga”, a 4–5–6. osztályosok „Százlábú”, a 7–8. osztályosok a „Nyakigláb” csoportba járnak. A középiskolások csoportját „Három Bének” nevezzük. Az ötödik csoport a Kamaracsoport, amely nyolc párból áll. Ők könnyen mozgathatóak, gyakran szerepelnek. Aki az általános iskola első osztályában el kezd táncolni, és végigjárva a csoportokat kitar, az általában bekerül a Kamaracsoportba.

– *Mikor lépnek fel legközelebb?*

– Július 30-án, 20 órakor az Erdei Ferenc Művelődési Központban lépünk fel. „Magyar tájak táncai” címmel tartott bemutatónk a Nemzetközi Kodály Fesztivál egyik rendezvénye lesz.

Nuoria kansantanssijoita Kecskemétistä.

Tanssijoita Unkarista

Nuorten kansantanssiryhmä unkarilaisesta ystävyyskaupungista, Kecskemétistä vierailee Hyvinkäällä. Ryhmän tanssijat ovat iältään 12–16-vuotiaita tyttöjä ja poikia. He vierailevat Hyvinkäällä viikon ajan.

Hyvinkään Kansantanssijoiden nuorisoryhmä osallistui viime kesänä Kecskemétissä nuorten suureen, eurooppalaiseen festivaaliin, mikä järjestetään joka toinen vuosi. ryhmän isäntinä toimi silloin kaupungin kansantanssiryhmän

nuoret. Tänä kesänä on sitten hyvinkääläisten vuoro kestittää unkarilaisia ystäviään.

Unkarilaisten ohjelmassa on paljon esiintymisiä Hyvinkäällä, muun muassa vanhainkodeissa sekä Helsingissä Linnanmäellä. Hyvinkäeseen ja suomalaisiin nuoret tutustuvat isäntäperheidensä välityksellä.

Kecskemét Tancegyüttes esittää perinteisiä unkarilaisia kansantansseja kauniissa kansallispuvuissaan. Tanssit ovat vauhdikasta, rytmikästä sekä iloista katseltavaa ja kuunneltavaa.

Ryhmän esityksiä voi nähdä puistokonserteissa tiistaina 14.6. Rautatiemuseolla klo 17.30 ja Terveyskeskuksen pihalla klo 18.30.

Unkarilainen kansantanssiryhmä vierailee Hyvinkäällä

Perjantaina 10. kesäkuuta saapuu Hyvinkäälle nuorten kansantanssiryhmä unkarilaisesta ystävyyskaupungista, Kecskemétistä. Ryhmän tanssijat ovat iältään 12–16 -vuotiaita tyttöjä ja poikia. He vierailevat Hyvinkäällä viikon ajan.

Hyvinkään Kansantanssijoiden nuorisoryhmä osallistui viime kesänä Kecskemétissä nuorten suureen, eurooppalaiseen festivaaliin, mikä järjestetään joka toinen vuosi. Ryhmän isäntinä toimi silloin kaupungin kansantanssiryhmän nuoret. Tänä kesänä on hyvinkääläisten vuoro kestää unkarilaisia ystäviä.

Unkarilaisten ohjelmassa on paljon esiintymisiä Hyvinkäällä, muun muassa vanhainkodeissa sekä Helsingissä Linnanmäellä. Hyvinkäeseen ja suomalaisiin nuoret tutustuvat isäntäperheidensä välityksellä.

Kecskemét Ta'ncegyüttes esittää perinteisiä unkarilaisia kansantansseja kauniissa kansallisuusuissaan. Tanssit ovat vauhdikasta, rytmikästä sekä iloista katsel-

Unkarilaista kansantanssia kaikessa värikkyössään saadaan ihailla Hyvinkäällä.

tavaa ja kuunneltavaa.

Ryhmän esityksiä voi nähdä

puistokonserteissa tiistaina 14.6.

Rautatiemuseolla klo 17.30 ja

Terveyskeskuksen pihalla klo

18.30.

Táncosok próbája

Cigándi keménycsárdás, ajaki leánytánc, székely verbunk, sopron környéki sváb tapsos, az Érsekcsanád, Szeremlén gyűjtött háromugrós, nyírlugosi pásztortánc, alsóberecki hatóztató, lengyel krakóviai: az ország legkülönbözőbb tájegységeit fogja át, sőt határainkon túlra is kitekint a Kecskemét péntáncegyüttesének bemutatkozó műsora, amelyre ma este hét órai kezdettel kerül sor a megyei művelődési központ színháztermében.

— Nem merész vállalkozás ez a repertoár a fél éve alakult együttes részéről? — kérdeztük Nagy Dezső művészeti vezetőt.

A huszonéves fiatalember, aki azonban 15 esztendeje néptáncos, és Sátoraljaújhelyen, Encsen, Karcsán már vezetett együtteseket, a legszívesebben koreografálná a választ, mert mozgásban sokkal beszédesebb, mint élőszóban:

— Éppen, mert alakuló együttes, végig kell gondolnunk a lehetőségeket, ki kell próbálnunk az erőnket. A specializálódás, ha ugyan lesz ilyen, későbbi feladat. A kedvteremtést éreztem a legfontosabbnak. Lássák a lányok, fiúk, mennyire gazdag a táncfolklór.

Vujovich Zoltán a megyei művelődési központ főelőadója:

— Bízunk Nagy Dezsőben. Nemcsak szenvedélyes és képzett táncos, de tanári és népművelői oklevele is van. A táncosok, főként a kertészeti főiskola és a Katona József Gimnázium tanulói, nagyon szeretik, s ami több, megszerették az ügyet, és szorgalmasak is a kedvéért. Rendkívüli dolognak tartom, hogy ideális kísérletet sikerült találnunk. Az Állami Zeneiskola tanári kara adja a hét tagú zenekart, maga Palotás József igazgató a „primás”, bőgőn pedig Homoki Ferenc játszik, s egyben ő dolgozza át kisegyüttesre a táncdalokat.

Bodza Klári, a rádióból, tv-ből és előadóművészjeiről országsszerte

● Nagy Dezső beállítja az ajaki leánytáncot.

(Tóth Sándor felvételei.)

ismert népdalénekes is közreműködik a bemutatkozó műsorban:

— Régen láttam fiatal együttesben ennyi vitalitást, tüzet, és ilyen rövid idő alatt ennyire fejlett táncudást.

Hogy a bemutató komplex jellege teljes legyen, a kórus sem hiányozhat. Ordasi Péter vezényletével már éneklis a konzervgyár ezüstkoszorús, diplomás vegyeskara Bárdos Lajos Régi magyar táncdalát: „El nem fárad a táncos lábod, — Látom, most csuda szívből járod — Mindig újra meg újra...”

Á. Sz. J.

● A cigándi keménycsárdás, még próbaöltözetben.

● A Kecskeméti Néptánc Együttes első műsorában szerepelt az Uvegestánc.

A Híröstől a Kecskeméti együttesig

Mi kell egy néptáncgyűjtés létesítéséhez?

Élő táncgyűjtés! Mint Kalocsán, Drágszállán, Garán, Szeremlén. Mindenütt, ahol még mindig élnek olyan fiatalok, akik apjuktól, anyjuktól, idősebb rokonaiktól tanulták a táncokat. A hagyományba beleszülető, belenövők számát még ezeken a helyeken is fölözik a csoportokban képzettek. Tetszik, nem tetszik; így van, s egyre inkább így lesz.

Kecskemét környékén csak a környező telepesei tanyafalvakból toborozhattak tagokat az 1930-as években alakított Gyöngyös bokréta. A puritán századokon át kalvinista szellemű településen rég elfelejtődtek a táncos szokások. Üldözték a felesleges cifraságokat, a netán illetlenségre is alkalmat teremtő közös szórakozásokat.

Egy vállalatnál kezdődött

A felszabadulás után az első amatőr csoportot máshonnan ide-származottak szervezték. A borforgalmi vállalat műkedvelői és Vincze Miklós, majd V. Kiss Ibo-lya táncosok a kezdeményezés érdeme. Szívós közegellenállást legyőzve jött létre negyedszázada az eredeti céljaiért fellelkesülten küzdő Hírös Együttes. „Miért a?” — értetlenkedett 1961-ben a döntő szavú városi vezető. A közöny, a foltogatás ellenére sokáig dolgoztak. Tár-nowban ma is emlegetik fergeteges sikerű műsorukat. Művezetők, adminisztrátorok, munkásszónokok, pedagógusok, nagymamák és nagypapák ma is életük gyönyörű emlékei között tartják számon az együttesben töltött éveiket. A Kecskeméti Műsor legújabb számában nyilatkozta a MEZŐGÉP vállalat kulturális felelőse, hogy nagy részben ez az együttes szerette meg vele a kultúrát. Több más üzemben is fontos szerepet vállaltak a Hírös táncosok hajdani tagjai.

Az 1971-es városi kulturális karakter-tervben még utalásként sem szerepel a táncművelés ügye. Csak a művelődési központ megnyitásával kedvezően megváltozott tárgyi, személyi feltételek ösztönzésére szorgalmazta a városi tanács egy népi együttes megteremtését. A nagy létszámú intézményben akkor nem lelkesedtek különösképpen a javaslatért. A Kecskeméti hívták országos hírvételezők és elköl-tőzték a megyeszékhelyről.

Diákcsoport a Katonában

Szerencsére jött egy másik elhivatott szakember. Nagy Dezső maga sem gondolta, hogy akkor taszították az immár véglegesnek látszó megoldás medrébe, amikor bontakozó diákcsoportjukat eltanácsolták a Katona József Gimnáziumból. Nevezett és felesége ott hozták létre egy lelkes együttest. „Kiűzetésüket” azaz indokolták: táncosport nélkül még csak megvan az iskola, de takarítók nélkül megáll a verki. Ők pedig nem vállalták a túlmunkát, az ügyeletet, meg különben is, mindig fölverték a port a táncosok.

A Megyei Művelődési Központ sietett segítségükre. Az új keretben főiskolások, munkásfiatalok csatlakoztak a gimnazistákhoz. Viszonylag kielégítő támogatást kapnak. Évtizedekig ellébeceolhatnának, hacsak önmaguk szórakoztatására gondolnának. A Kecskeméti néven szereplő együt-

tes vezetői, tagjai azonban tudják: csak akkor dolgoznak közmegegyezésre, csak akkor arányos teljesítményük a lehetőségeikkel, ha közvetlenül, közvetve tevékeny felelősséget vállalnak az összvárosi művelődésért, jelesül a kecskeméti néptáncmozgalomért, vagyis, ha állandóan szélesítik a táncművelés kecskeméti alapjait. Igazuk van, hiszen egyetlen NB II-es vagy NB III-as focicsapat sem élhet meg sokáig területi, járási, kispályás bajnokságok nélkül. Ezért örülnek Nagy Dezső újabb kecskeméti táncosportok szervezésének.

Az MMK szerepe

Egyetért törekvésekkel Gila János, a Megyei Művelődési Központ igazgatója is, aki így vélekedik az ötvenes fennállását ünneplő csoportról:

— Ennek a művelődési központnak elsősorban Kecskemét városi művelődését kell szolgálni olyan mértékben, ahogyan ezt megteheti. Tény, hogy megyei feladatát, akkor látja el helyesen, ha itt helyben minél jobban, minél példamutatóbban dolgozik.

Személyesen is büszke vagyok arra, hogy Kecskemét immár ilyen színvonalú néptáncgyűjtéssel büszkélkedhet. Ez a csoport egyike azoknak, amelyek a művelődési központ alakításában jöttek létre, tehát nem egy meglévővet vettünk át. Igyekezzünk kihasználni azt az előnyös helyzetet, hogy van itt egy kiváló szakember, jó intézményi háttér és élénk érdeklődés mutatkozik a néptáncosportok iránt. Elég sok fiatal jelentkezik az együttesbe, és műsoraikra is mindig van közönség. Ismerem, ismerjük gondjaikat. Bármilyen nagy is intéz-

ményünk, nehéz olyan helyet találni számukra, ahol rendszeresen, jó körülmények között, programokat nem zavarva bálihatnának. Előelőfordult, kimaradt, vagy megrövidült egy gyakorlás, mert a szünetes helyiségekben csendet tiltó műsort rendeztek. Úgydólok, hogy más épületben kithatnók ki a kecskeméti táncosok otthonát, a kecskeméti táncházat. Talán az úttörő, új jásági ház megnyitásával oldást találnak az illetékesek.

A vezető dicsérete

Hadd méltassam Nagy Dezsőt fáradhatatlan tehetségű nevelő munkáját. Legalább másfél esztendő szükséges ahhoz, amíg valakiből jó táncos, amíg megtanulja a repertoár vezető szerepe bizonyos értelemben korlátozottabb, mint más vezetői csoportoknál. Vátsárl Zoltán például két hónapig olyan színvonalúra emelhetette addig középszerű kecskeméti énekkart, hogy álmélkodtak a szakemberek. A táncgyűjtés kibontakoztatásához, „fel-tatásához” a legideálisabb kör-mények között is több idő szükséges.

Szorgalmukat, eltökéltségüket eddigi eredményeiket látva nem megtesz intézményünk: legjobb szakembereket kért fel egy-egy új koreográfia készítésére és szívesen küldjük a Kecskeméti néptáncgyűjtés hazai és külföldi fesztiváljába. Böven kapnak meghívást. S. mal körökben idehaza és külföldön is jegyzik a csoportot.

Miként jutottak el ilyen gyorsan ide, erről tájékoztatjuk a sőinkat második, befejező künkben.

Heltai Nándor

A kecskeméti titka

Az öt esztendeje alapított kecskeméti néptáncgyűttes nevét hamarosan megismerték a megyében, az ország sok városában, külföldön.

Jó hangulatú próbák

Próbákon találkoztam először velük. Meglepett tudatosságuk, lelkesedésük. Szinte évente újja kellett szervezni a csoportot, mert kit erre, kit arra szólította sorsa. A lányok férjhez mentek, a fiatal asszonyok gyereket szültek, a fiúkat mundaiba öltöztették, sokan másutt folytatták tanulmányaikat. Aki tehetett az ideiglenesnek tekintett távollét alatt sem szakította meg a kapcsolatát.

Három éve jegyeztem föl egy próbán: Stoppal jött a szöke Adorján Tass Budapestről. Redeczki Klári és Marosi Ica délben még a bajai tanítóképző főiskolán jegyezték. Urbán Miklós Gyöngyösről buszozott haza nem utolsósorban a társak kedvéért. Ez az összetartozás a legnagyobb erejük. Egyiküket-másikukat a véletlen hozta közéjük. Vidács Sándort, a SZIM szakmunkását például Radnai Zolt beszélt rá a tánclepek bemutatásával a közös szórakozásra. A „csábítót” is csábították:

Munkámnak köszönhetően többször kísérhettem külföldi úton amatőr művészeti csoportokat. Kedves, pompás emberekkel kerültem barátságba a hosszabb-rövidebb együttlét alatt. Csupa-csupa szép élménnyel jöttem meg a szomszédos államokból. Összetartó, kulturáltan viselkedő közösségekről írhattam beszámolómban. Érdekes módon a táncosokat éreztem a legösszetartóbbnak, leginkább segítségre készek. Frissen vállalták a váratlan megbízatásokat, a terven felül feladatokat, noha az újrátartott színpadok mindig hosszú műsor alakoson megizgaztatta a fiúkat, a lányokat.

Külföldi sikerek

A MESZÖV révén jutott el az akkor még fiatal Kecskeméti Néptáncgyűttes a Vajdaságba. (Egyszer érdemben kelleme melatni a szövetségi vezetők hasznos kapcsolatokat teremtet, fenntartó, a közreműködő csoportokat olykor szinte újjáélesztő farradozásairól.) Zsúfolt program várta a Megyei Művelődési Köz-

pont táncosait. Kétúró együttesek előzetesen magasra tették a mércét, tudta mindenki. Csak az első tapsig drukkoltak. A jó érzékkel főként mutatós számokból összeállított bemutatkozó műsor föllekesítette a közönséget.

Aki járt a jugoszláviai Bácskában, aki látta Nagy Dezső csoportját, természetesen tartja a sikert, a remek hangulatot. Azt is tudja: a föllépést követő fejedelmi vacsorához bizony bőségesen pakolnak homoki bort és ravasz vinyakot. Megtörtént, hogy addig-addig kínálgattak egyséket jó szívvel, amíg megverte a sok adjonisten. A Kecskeméti Néptáncgyűttes valamennyi tagja tudta a mértéket, az illetet. Inkább csak barátságból koccintottak néhányszor. szokták meg, ez a mód náluk.

Hasznos „edzőtáborok”

A Megyei Művelődési Központ táncosai hívtak a közeli Magonytanyára. Nézzem meg, milyen kellemes körülmények között készülnek új műsoraikra.

Otthonosan mozogtak az idegenforgalmi paradicsomban. Megmutatták a bitumenes teniszpályát, a lubickolásra csábító úszomedencét, a szaunát és a népművészeti tárgyakkal díszített társalgót. Mesélték: a bátrabbak lovagolhattak egyet a tanyát övező réten. Az istállóban pihenő négy lábúak közül persze csak a próbált szelídeket nyergelték meg számukra, de hát minden kezdet nehéz.

A társaságot jól összehozó, a gyakorláshoz kitűnő feltételeket teremtő edzőtáborozás egy fillérébe sem került a fenntartó kulturális intézménynek. Az együttes maga kereste meg a nem csekély költségeket. Még önköltséges alapon sem olcsó mulatság; napi négyeszeri étkezés, ingyenes használható játékok, nyugalmas táj... A tulajdonos kérésére többször felleptek itt. Időző külföldi turisták szórakoztatására. Főként az utánpótláscsoport kapott alkalmat rutinszerűre, képességei bizonyítására. A gyakorlati haszonon kívül távlati célokat is szolgált az alkalmi műsorok. A belgák, franciák, az olaszok, a bajorok színpad pólékok helyett a valódi magyar népművészetben gyönyörködhetnek. Ottjártamkor görögök ámuldoztak, fotóztak, csodálkoztak: Olyan természetesen mozognak a táncosok, mintha

beleszülettek volna a hagyományokba. Eppen ez a titok nyitja, éppen ez a természetesség a csoport legfőbb érdeme.

Összetartó közösség

— A parasztembereknek senki sem mondta, hogy mikor, mit táncoljon. Az apjától, barátaitól, barátnőitől, anyjától elesett dalokat kombinálta, rögtönözte hangulatának megfelelően. Ilyen készségek kialakítására törekszünk mi is. Így a gyerekek maguk töltik ki a vázlatos koreográfia, megkapják az alkotás örömét, nem unnak meg egy-egy táncot.

Helyeslően bólogatnak Nagy Dezső szavaira az ebéd utáni eszmecserére körém gyűlt fiatalok.

A hosszúra nyúlt D. Tóth Sándor sok minden iránt érdeklődik. Nagyon sajnálja, hogy az énekzenei iskolában keveset hallott a néptáncról, Kodályról. Kétúró érzi magát a Kecskeméti együttesben, sokat tanult. Marad egy darabig, az biztos. A próbákat kedveli leginkább.

A bájos Bajnóczy Marianna egyike a legfiatalabbaknak. A leninvárosi általános iskola jól tanuló nyolcadikos. Már az utánpótláscsoport minden műsorszámát ismeri. Elvezi a testmozgást, a társaságot. A GAMF-on oktató édesapja, édesanyja jó helyen tudja gyerekeit, hálás a kislány okos foglalkoztatásáért. Jó néhány szülővel együtt szívesen segítenek, ha munka adódik. A sok — de mégis kevés — ruha rendben tartása, a csomagolás, a felügyelet nem nélkülözheti az édesapák, édesanyák közreműködését.

A Katonás Varga Beatrix mozgásáról első pillanatra érződik, hogy sportkedvelő kislány. Szívesen táncolna többet, kevesli a próbákat. Több fiú kellene (mosolyog, nem azért), általában új emberekre lenne szükség. Úgy érzi, kevesen vannak. Ami a szívében a száján: jólesne egy kicsit több hivatalos szakmai megbeszélés.

Tabajdy Yvett szakiskolás nem sokat törődik azzal, hogy egyik-másik társa megmosolyogja kedvteléseért. Inkább sajnálja azokat, akik még nem ízeltek meg a dél-alföldi táncok, a Sárközi leánytánc szépségét.

Tudatos program

Hivatkozhatnak az utánpótláscsoporttal együtt, hetven-nyolcvan tagú együttes szinte bármelyik tagjára.

A legjobbakra gondolok, amikor bizakodva zárom cikkemet. Több kitűnő oktató, szervező került ki eddig is közülük, akik nemcsak szeretnek, tudnak is táncolni, átérzik a népművészet jelentőségét.

Előbb-utóbb új csoportok képződnek körülöttük, ahol tovább-éleszthetik azt a szellemet, amit a Kecskeméti Néptáncgyűttesben eltanultak. Vagyis: újra és újra keresik a néptánc helyét változó korunkban. Újabb és újabb erőfeszítésekkel készítik magukat jobb teljesítményre, az együttest újabb sikerekhez.

Ez a titka a Megyei Művelődési Központ egyik legjobb csoportjának, a megyei néptáncmozgalom új élesztőjének.

Heltai Nándor

Szövetkezeti néptáncosok seregszemléje

A szövetkezeti néptáncosok IX. országos találkozójának egyik területi bemutatóját tartották meg a hét végén Kecskeméten, az Erdő Ferenc Művelődési Központban. A szövetkezetek országos és Bács-Kiskun megyei szervei négy év után rendezték ismét a „híros városban” e találkozót, melyen hét megye huszonhét együttesének ezerkétszáz táncosa vett részt.

A kétnapos rendezvényt szombaton dr. Kósa Antal, a szövetkezetek megyei koordinációs bizottságának vezetője nyitotta meg. Meltatta az

amatőrművészeti mozgalomnak a kulturális életben betöltött fontos szerepét. Szólt arról, hogy a szövetkezeti mozgalom továbbra is sokat kíván tenni a néptánc hagyományok ápolásáért.

Az első napon, szombaton tizenöt néptáncsoport mutatkozott be, köztük kilenc Bács-Kiskun megyei együttes. A programot szakmai értékelés, majd jó hangulatú, késő estig tartó táncház követte.

Vasárnap telt ház előtt mutathatta be tudása legjavát tizenkét szövetkezeti táncsoport, egyebek között a bátyai és a kiskörösi nemzetiségi, a solti szövetkezeti néptáncgyűttes, valamint a Kalocsai Népi Együttes. Pesovár Ernő, az értékelő bizottság és a Néptáncosok Országos Tanácsának elnöke a következőket mondta a találkozóról, és általában a néptáncmozgalomról:

— Mai világunkban él, jelen van a néptáncműveltség, s ehhez hozzájárult Kodály munkássága is. A találkozók nem reprezentatív célokat szolgált. Azok az amatőr együttesek jöttek ide, amelyek tanulni akartak egymástól, s tájékozódni kívántak a mai

● A bajai délszláv nemzetiségi együttes arany fokozatot kapott.

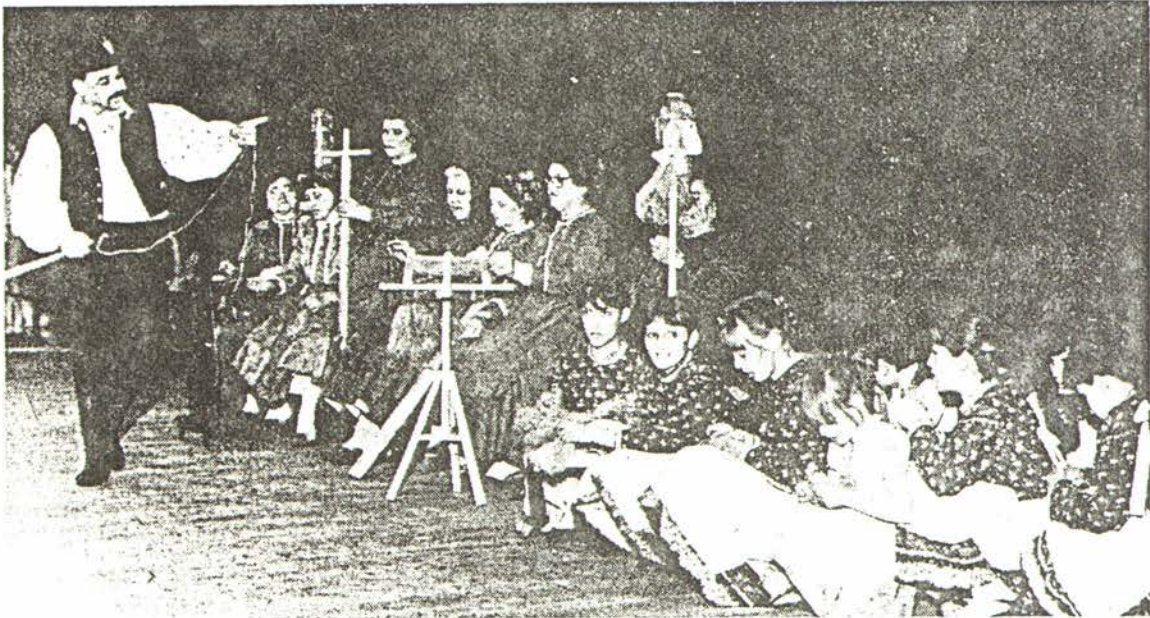

● A kiskörösi együttes is sikert aratott.

magyar néptáncmozgalom helyzetéről. Az új folklorizmus szárnyain mára kialakult a néptáncok egyfajta egységes „anyanyelve”. Magukra találtak a paraszt-együttesek, a hagyományörzők is. A nemzetiségi együttesek közül különösen nagy fejlődés tapasztalható a német csoportoknál. Mindez jellemzi, a Bács-Kiskun megyei néptáncmozgalmat is.

A vasárnapi program zárásaként minősítő oklevelet adtak át. Összesen tizenkilenc együttes kért, s tizenhét kapott minősítést. Arany fokozatot érdemelt ki egyebek között a Bajai AFESZ Csitaonica Délszláv Néptáncsoportja az úgynevezett hagyományörző kategóriában, s ugyancsak arany — harmadik — fokozatot az Üllési AFESZ Fonó Néptánc-együttese, a Bajai AFESZ bátmó-nostori együttese pedig ezüst fokozat elnyeréséről kapott oklevelet. A néptáncsoportok kategóriájában a többi között ezüst fokozatra minősítették a deszki, a szeremlei táncgyűttest, valamint a Kecskeméti Néptáncgyűttest.

P. E.

Szövetkezeti néptáncosok seregszemléje

Szombaton és vasárnap Kecskeméten mutatkoztak be a szövetkezeti néptáncosok. A területi seregszemle az országos összejövetelt előzte meg, itt dőlt el, hogy kik utazhatnak majd a nyári erőpróbára. Az eredményt azonban még nem tudjuk, csak akkor kerül nyilvánosságra, ha mindenhol lezajlanak a területi bemutatók. (Még a nagykanizsai van hátra).

Szerencsésük volt a néptáncosoknak a hét végi csodálatos nap-sütéssel. Ki is használták az alkalmat, vasárnap délután a megyeszékhely főterén ropták a táncot a géderlakaiak. Az esti gálaműsor szereplői pedig a legkiválóbb produkciót nyújtó művészeti

csoportok voltak. Színpadra léptek a kecskemétiak, a soltiak, a kalocsaiak, a soproniak, a kazáriak, a gyulaiak, a gyöngyösiak, a jászberényiek, az üllésiak és a tiszafürediak. A megyebeli versenyzők közül a Kecskemét Néptáncgyűttes, valamint a solti Szövetkezeti Néptáncgyűttes nyerte el az arany minősítést.

Most már csak azon kell izgulniuk a résztvevőknek, hogy kiket jelöl ki a szakmai zsűri a június 30-án és július 1-én, Boglárlelén, Balatonfüreden, illetve Siófokon megrendezésre kerülő Szövetkezeti Néptáncosok X. Országos Találkozójára.

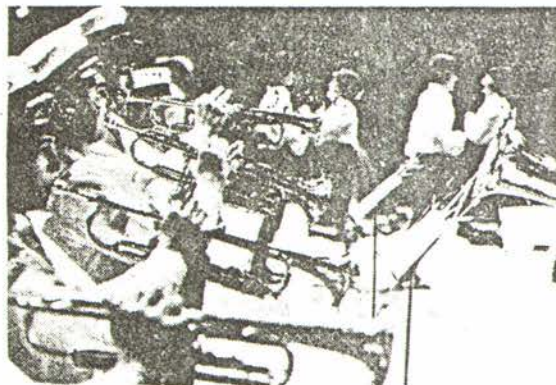
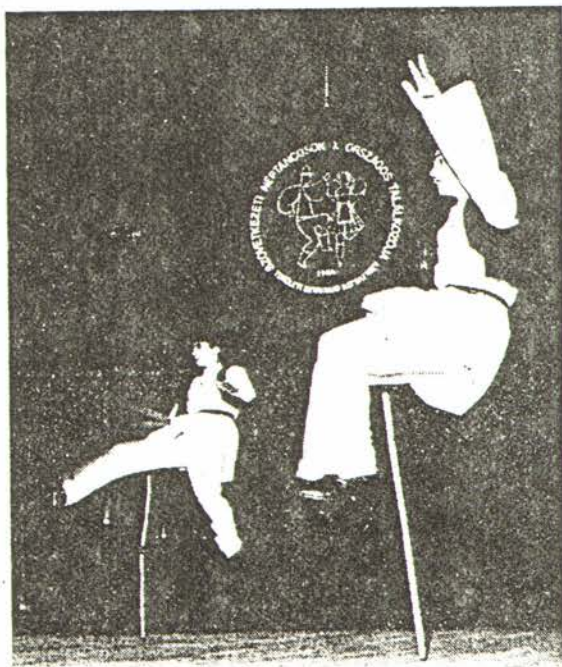
(b. t.)

● Lendületben a kecskeméti táncosok.

● Népszokásokat elevenítettek fel az algyői fiatalok és idősebbek.

➤ Díszes kazári népviseletben. (Tóth Sándor felvételei)

● A császártöltési úttörők szolgáltatták a talpalávalót.

Ünnepi műsor és vastaps

Pontosan tíz esztendővel ezelőtt alakult meg a Kecskeméti Néptáncgyűttes, Nagy Dezső vezetésével. Az egy évtized elegendő volt arra, hogy elismerjék munkájukat, s nem utolsósorban megismerjék őket Bács-Kiskun megyében és azon túl. Számos alkalommal szerepeltek kül-

földön is. 1982 óta Szeverényi Anikó az együttes vezetője, s tavaly őszől Kopasz István látja el a művészeti teendőket.

A Kecskeméti Néptáncgyűttes szombaton este, az Erdei Ferenc Művelődési Központban ünnepi műsort adott elő. Fellépett a felnőttcsoport, bemutakoztak a

gyerekek, s az utánpótlás is színre lépett. Nagy tetszést aratott a kun verbunk, a kecskeméti csárdás, a sárközi karikázó, a zempléni leánytánc, a *Hegedűs* és a *Garabó együttesek* programja.

Az ünnepélyes pillanatok része volt, amikor Szabó Attila, a megyei tanács művelődési osztályának vezetője átnyújtotta a Kecskeméti Néptáncgyűttesnek a *Szocialista Kultúráért* kitüntetést.

KÖTELESSÉGÜNK AZ ÜZENETET ÁTADNI

A gyümölcs még zöld

Beszélgetés a néptáncmozgalomról

Bács-Kiskun megyében, szép számmal akadnak, akik fontosnak vélik a paraszti kultúra hagyományainak ápolását, megőrzését. Itt elsősorban a néptáncmozgalomra kell gondolni. Vajon milyen kép vázolható jelenleg? Erre a kérdésre is keressük a választ az alábbi beszélgetésben, melyet Bedőcs Józseffel, a Kecskeméti Táncgyűttes művészeti vezetőjével készítettünk.

— Amikor előzetesen jeleztem az interjú témáját, kikötötte, hogy csak a kecskeméti tapasztalatokról beszél majd. Erre kérem, bár azt hiszem, egy táncgyűttes gondjaiból is kirajzolódhatnak az általánosabb problémák.

— Azért akadékoskodtam, mert még csak másfél éve vagyok a városban. Látványos sikereket nem ért el ez idő alatt az együttes. Ennek persze megvan az oka. A vezetőváltás előtt a felnőtt táncsoprot szétzilálódott, tehát ismét az elején kellett kezdeni a munkát. Szerencsére, az utánpótlás nem volt gond.

— Talán korábban hiányzott az előremutató, folyamatos munka, egyfajta koncepció?

— Ezt is mondhatnám, bár nem ilyen egyszerű a dolog. A néptáncgyűttes vezetője Pestről járt le, tehát az ingázás eleve meghatározta a munkát, a próbalehetőségeket. A másik pedig: az akkori együttes kivirta magának a sikereket és a törés után magáról lehet a legnagyobbat pottyanni. Amikor elváltattam a művészeti vezetést, lekötöttem Pestről Kecskemétre. Tudtam, csak úgy lehet haladni, ha állandóan a táncosok közelében leszek. Ez persze még nem különleges koncepció. Négy csoportot hoztunk létre. Az általános iskolák alsó tagozatos diákjai a kezdő, a felsősök pedig a haladó csoportot alkotják. Középiskolásokból ugyancsak kezdő táncsoprot alakult. A Kecskeméti Táncgyűttesben felnőttek szerepelnek. Munkánkhoz nagy segítséget nyújt a megyei művelődési központ, az MN 6336 sz. alakulat és a Meszöv. Egyelőre tehát az említett rendszerben dolgozunk, később szeretnénk létrehozni egy gyermektáncsoprotot.

— Úgy vélem, a különféle korosztályokat nemcsak egy néptáncsoprotnak kellene megnyernie, hanem például az oktatási intézményeknek is. Mi erről a véleménye?

— Nem könnyű kérdés, és tulajdonképpen nem is vagyok illetékes a válaszadásra. Annyi bizonyos: a

megyeszékhelyen történetek lépések ennek érdekében. A Hunyadi János Általános Iskolában szerepel az órarendben néptáncoktatás és szakkörük is van. Korábban az ének-zenei általános iskolában próbálkoztunk kísérleti jelleggel hasonló oktatással, de nem vezetett eredményre szorgoskodásunk. A középiskolából hozhatnák jó példákat. A kecskeméti Bányai Júlia Gimnáziumban, a mezőgazdasági szakmunkásképzőben, az egészségügyi szakközépiskolában mostanában jöttek létre táncsoprotok. A megye más iskoláiban szakkörök tevékenykednek. Egyébként nem tartom feltétlenül égető kérdésnek, hogy a néptánc beépüljön az oktatásba. Az viszont elengedhetetlen: ha valamelyik gyerek táncolni akar vagy vonzódik a folklórhoz, teremtsék meg számára a lehetőségeket. Ha ez nem megy az iskolában, még mindig felkeresheti a művelődési központot, ahol talál módot a tanulásra.

— Érdekelne: lát-e garanciát arra, hogy a felsőfokú oktatási intézményekből olyan diplomások is kikerüljenek, akik továbbvizszik a népi hagyományokat?

— Igen, ez valóban meghatározó. A bajai és a kecskeméti tanítóképzőben vannak olyan diákok, akiket érdekel a néptánc és maguk is foglalkoznak vele. Rájuk bízton számíthatunk, ha majd tanítanak. A megyében tevékenykedő táncgyűttesek, hagyományörző csoportok számára má már számos videofilm és hangzóanyag áll rendelkezésére. Am az nem várható el, hogy a „mankót” mindig egy központból nyújtsák. A közösségek vezetői, tagjai maguk is tehetnek lépéseket azért, hogy tanuljanak, épüljenek. Korábban Kalocsán volt módszertani bázis és Kecskemétről is megadjuk a kellő segítséget.

— Ha Bács-Kiskun megye néptáncgyűttesei kerülnek szóba, sokan a kalocsaiakra asszociálnak, holott máshol is színvonalas produkciókkal rukkolnak elő az együttesek. Meg lehet-e dönteni a kalocsaiak egyeduralmát?

— Miért kellene megdönteni? Kalocsán mintaszerű az utánpótlás, melyet máshol még csak építünk. A Duná menti folklórfesztiválok fellegvárában 1967 óta töretlen lendülettel dolgoznak a táncosok, a hagyományörzők. Miután ők főképp ez utóbbi kategóriában jeleskednek, így nehéz lenne

bármelyik együttesrel is összehasonlítani őket. A kalocsaiak hírnevüket a hagyományörzésnek és kiváló utánpótlásuknak köszönhetik. Senkinek sem lehet célja az egyeduralom megdöntése, hiszen a néptáncmozgalom helyi palettája nélkülük nem lenne olyan színes, amilyen most.

— Mostanában sok lehangelő hír érkezik a néptáncmozgalom háza tájáról: kevés a zenekar, haldoklik a táncházak és a többi. Felténi kell a néptáncmozgalmat?

— Valóban mutatkoznak gondok: Ugyanúgy, mint más művészeti területen, itt is meg kell óvni a mozgalmat a hozzá nem értőktől. Sajnos, a közönség sem a régi, nem biztos, hogy az igazi értékre „vevő”, megelégszik a pusztán látvánnyal. Tehát a szakemberek, az alkotók munkája egyre felelősségteljesebb, hogy magas művészi szintű produkciókkal lépjenek nyilvánosság elé. A népi kultúra közép-kelet-európai értékeiben a humánusmot, a művészi értéket kell meglátni és megtartani. Ez kötelességünk! Egyébként hadd mondjam el, hogy Kecskeméten most indult újra a táncház, rendszeresen tart összejöveteleket a Csík együttes a nyugdíjasklubban. Továbbra is azon szorgoskodunk, hogy a Kecskeméti Táncgyűttes ismét visszanyerje régi népszerűségét. A gyümölcs még zöld; ha majd érett lesz, ismét érdemes lesz leülnünk beszélgetni.

Borzák Tibor